

سخنان امام هفتم (علیه السلام) در زندان

<?xml encoding="UTF-8">

سخنان امام هفتم (ع) در زندان

تعدادی از کتابهای حدیث به اسم «مسند» شناخته می شود، معمولاً مسند به کتابی گفته می شود که احادیث آن با سند پیوسته به رسول خدا (ص) برسد.

بنابراین وقتی گفته می شود «**مسند امام موسی بن جعفر علیه السلام**» مقصود کتابی است که احادیث آن را امام هفتم علیه السلام با سند و به توسط آباء و اجداد خود از رسول خدا (علیهم السلام) نقل کرده باشد. مسند امام موسی بن جعفر علیه السلام مجموعه 59 حدیث است که در سالهای 180 تا 182 که امام در زندان سندی بن شاهک محبوس بودند، ابوعمران موسی بن ابراهیم مروزی به دیدار امام رفته و امام این احادیث را برای او بیان کرده است.

این احادیث از جهات گوناگون دارای اهمیت فراوان است. زیرا اولاً در زندان بیان شده اند، ثانیاً تمام احادیث آن مستند به پیامبر اکرم (ص) است مگر این دوازده حدیث 16، 21، 22، 23، 29، 32، 37، 38، 39، 42، 43، 57.

و ثالثاً محتوی و مضمون بلند آنها مخصوصاً در موضوعات اخلاقی سبب شده است که برای عموم مفید باشد. گرچه در کتابهای رجال از مذهب راوی این احادیث بحثی نشده است ولی از خود این احادیث و با توجه به مسند بودن آنها می توان مذهب راوی را کشف نمود و بخواست خداوند در شرح این احادیث از آن بحث خواهم نمود.

سند کتاب

این کتاب را شیخ ابوالمکارم مبارک بن محمد بن معمر بادرایی از ابوبکر احمد بن علی بن حسن طرثیثی از ابوعبدالله حسین بن شجاع صوفی موصلی از ابوبکر محمد بن عبدالله بن ابراهیم شافعی از ابوعبدالله محمد بن خلف بن ابراهیم بن عبدالسلام مروزی و او از ابوعمران موسی بن ابراهیم مروزی و او از امام هفتم (ع) نقل کرده است. این کتاب با کوشش آقای محمد حسین حسینی جلالی مکررادر ایران و بیروت چاپ شده است.

احادیث

موسی بن ابراهیم مروزی گوید:

موسی بن جعفر (ع) به من خبر داد، از پدرش جعفر بن محمد، از پدرش محمد بن علی، از پدرش علی بن الحسین، از پدرش حسین بن علی، از پدرش علی بن ابیطالب (علیهم السلام) که فرمود: رسول خدا (ص) حدیث گفت مرا: «کسی به سن بلوغ نرسید مگر آنکه مرتکب خطایی شده است مگر عیسی بن مریم و مادرش مریم، و یحیی فرزند زکریا درود خدا بر آنان». رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «کسی که صبح کند و چیزی غیر از خداوند بزرگترین همت او باشد از خدا نباشد». رسول خدا (ص) فرمود: «کسی که حدیثی را از من نقل کند در حالیکه می داند آن دروغ است او یکی از دروغگویان است».

متأسفانه حدیث چهارم از اصل کتاب ساقط شده است.

رسول خدا (ص) نهی کرد از آنکه مردی بین پدری و فرزندش بنشیند.

رسول خدا (ص) فرمود: «بر هر مسلمانی روز جمعه سه چیز لازم است:

غسل، مسواک، بوی خوش».

رسول خدا (ص) از صدای آرام انسان خوشش می آمد، و از کسی که فریاد بلند دارد بدش می آمد.

رسول خدا (ص) از فحش دادن به روزها و ساعتها و باد و خورشید و ماه و ستارگان نهی نمود.

رسول خدا (ص) فرمود: «عجب عمل هفتاد سال را از بین می برد».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس به رزق اندک از خدا راضی باشد خداوند به عمل اندک از او راضی باشد».

رسول خدا (ص) فرمود: «اگر دوست دارید نمازتان افزون گردد خوبانتان را مقدم بدارید».

رسول خدا (ص) فرمود: «قاضی عادل نخستین کسی است که به بهشت فرا خوانده می شود».

آمدن رسول خدا با بوی خوش شناخته می شد.

رسول خدا (ص) فرمود: «اطاعت کسی در نافرمانی خدای عزوجل جایز نیست».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس خود را فرزند غیر پدرش بداند روز قیامت بامشرکان محشور می گردد».

علی (ع) فرمود: «توانگری یاور خوبی بر اطاعت خداست».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر گاه خدا بنده ای را دوست بدارد گرفتارش می کند تا تضرع او را بشنود». رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس ایمان به خدا و روز آخر دارد...»، متأسفانه بقیه این حدیث از بین رفته است. رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس بر سر راه مسلمانان آنان را اذیت کند لعنت ملائکه بر او واجب است». رسول خدا (ص) فرمود: «هر گاه یکی از شما برادرش را دوست می دارد نام و کنیه و لقب و نام قبیله او را سؤال کند».

علی (ع) فرمود: «اشاره هنگام هلال ناپسند است». علی (ع) فرمود: «کسی که بر نمازهای پنجگانه به جماعت محافظت کند جزء غافلان نوشته نشود». علی (ع) فرمود: «کسی که نزد مردم توریه می کند به چیزی که خداوند خلاف آن رامی داند خدا نزد مردم خوارش خواهد کرد».

رسول خدا (ص) فرمود:

«شیطان هر گونه تلاشی را علیه انسان انجام می دهد و وقتی بر او غلبه کرد درمال او عمل می کند و هرگز نمی گذارد چیزی را در اطاعت خدا انفاق کند».

رسول خدا (ص) فرمود: «کسی به شیطان نزدیک نشد مگر آنکه از خدا دور گردید».

رسول خدا (ص) فرمود: «با زنان مشورت کنید و آنان را مخالفت کنید که در مخالفت آنان برکت است، و برای خنثی عقل نیست و برای متکبر درشت خو عقل نیست» (1).

رسول خدا (ص) فرمود: «خدای رحمت کند کسی که سخنی می گوید تا بهره ای از آن ببرد یا سکوت می کند تا سالم بماند».

رسول خدا (ص) فرمود: «خوبی کن به کسی که اهل آن است و کسی که اهل آن نیست، چون اگر او اهل نیکی نیست تو اهل آن می باشی».

علی (ع) فرمود: «مصافحه دوستی را نگه می دارد».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر که بگوید: لا اله الا الله احدا صمدا لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد، خدا چهل هزار هزار حسنه برای او می نویسد».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر گاه عرب عمامه خود را ببندازد عزت خود را انداخته است».

علی (ع) فرمود: «مردمی بیایند که به وسیله قرآن با شما مجادله کنند پس آنان را به سنت بگیرید، زیرا اصحاب سنت به کتاب خدا آشناترند».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس به دین دوست خود است، پس هر کدام شما ببیند باچه کسی دوست می شود».

حسن و حسین (علیهما السلام) جایزه های معاویه بن ابی سفیان را نمی پذیرفتند.

رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس از شما می خواهد حجامت کند روز شنبه حجامت کند».

رسول خدا (ص) فرمود: «به هر کس اذن برای دعا داده شود درهای رحمت به رویش گشوده شود».

علی (ع) فرمود: «فال بد به کسی که توکل بر خدا کند آسیب نمی رساند».

مردی را نزد علی آوردند که به خداوند توهین کرده بود، علی علیه السلام فرمود:

«او را بکشید، و هر کس پیامبران خدا را ناسزا گوید نیز او را بکشید».

علی (ع) فرمود: «پیامبری از پیامبران که به او عزیر گفته می شد گفت:

پروردگارا، منزهی، شان تو چه بزرگ و چه شگفت است! ابتدای تو از چه بوده است؟ سپس (به عنوان پشیمانی از سؤال خود) عزیر مقداری خاک برداشته بر دهان خود ریخت. خداوند عزوجل به او وحی نمود: ای عزیر، دخالت در کار من نمودی، به عزت و جلال خود سوگند که نام تو را از دیوان انبیاء محو می کنم، پس تو همراه آنان ذکر نمی شوی». (2)

رسول خدا (ص) فرمود:

«نپرداختن دستمزد کارگر از گناهان کبیره است».

رسول خدا (ص) فرمود: «هرگاه خداوند برای کسی خیر بخواهد او را در دین فقیه، و بینای به عیوب خویش می گرداند، و زاهد در دنیا پیش قرار می دهد».

علی (ع) فرمود: «از نشانه های نزدیکی قیامت جذام و شیوع بواسیر و مرگ ناگهانی است».

از امیرالمؤمنین (ع) حکم مردن موش در چاه سؤال شد، فرمود: «چهل دلو از آن کشیده می شود».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس درباره قدر صحبت کند روز قیامت آن را از او سؤال می کنند، و هر که صحبت نکند روز قیامت از او سؤال نشود».

رسول خدا (ص) فرمود: «هیچ پدری فرزندش را به بهتر از ادب نیک تعلیم نداده است».

رسول خدا (ص) فرمود: «گروهی روز قیامت دوست دارند که از ثریا سقوط می کردند اما امیر بر چیزی نمی شدند».

رسول خدا (ص) فرمود: «دعای سه گروه رد نمی شود: پیشوای عادل، روزه دار تا آنکه افطار کند، دعای مظلوم».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر که بگوید من عالم هستم او جاهل است».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر که بگوید من در جهنمم پس او در جهنم است».

رسول خدا (ص) فرمود:

«بهترین اخلاق مومنان عفو است».

رسول خدا (ص) فرمود: «امام به هر کس حد بزند همان حد کفاره گناه اوست».

رسول خدا (ص) فرمود: «هر که برادر مسلمانش را عفو کند خدا او را عفو کند».

رسول خدا (ص) فرمود: «خدای متعال گوید: بهشت بر کسی که چشمانش را بگیرم واجب است».

رسول خدا (ص) فرمود:

«بهترین زنان کسی است که هر گاه چیزی به او داده شود شکر کند و هر گاه منع شود صبر کند».

رسول خدا (ص) محلل و کسی که برای او محلل انجام شود را لعنت کرده است.

رسول خدا (ص) فرمود: «هر گاه کسی از شما در حال نماز باشد و زنی او را بخواند پس باید او را اجابت کند».

علی (ع) فرمود: «روز جمعه یک دینار صدقه بده، رسول خدا (ص) این را پیش از جمعه از ما می خواست».

رسول خدا (ص) فرمود: «ایمان شناخت به قلب و اقرار به زبان و عمل به اندام است».

رسول خدا (ص) فرمود: «ایمان ندارد مگر آنکه ایمان به چهار چیز داشته باشد: شهادت دهد که خدایی غیر از الله

نیست، او تنهاست و شریکی ندارد، و من رسول خدا هستم که مرا به حق مبعوث کرده، و ایمان به قدر داشته

باشد چه خیر یا شر آن. و ایمان به مبعوث شدن پس از مرگ داشته باشد». (3)

- 1- البته منظور این نیست که اگر خانم ها نظر خوب و درستی دادند مخالفت کنید.
بلکه به دلیل علاقه به همسر از وظایف الهی کوتاهی نکنید و قدرت نه گفتن به زن و همسر را داشته باشید.
- 2- از این حدیث استفاده می شود که تفکر در ذات خدا جایز نیست و تنها باید در اوصاف و افعال خدا بحث نمود .
- 3- همه احادیث این کتاب مثل سند اول از امام کاظم (ع) تا رسول خدا یا امیرالمؤمنین (علیهما السلام) سند متصل دارند، و این سند طلایی (سلسله الذهب) در همه آنها تکرار شده است، و ما فقط به ترجمه متن احادیث اکتفا کردیم.

نشریه فرهنگ کوثر، خرداد 1377، شماره 15